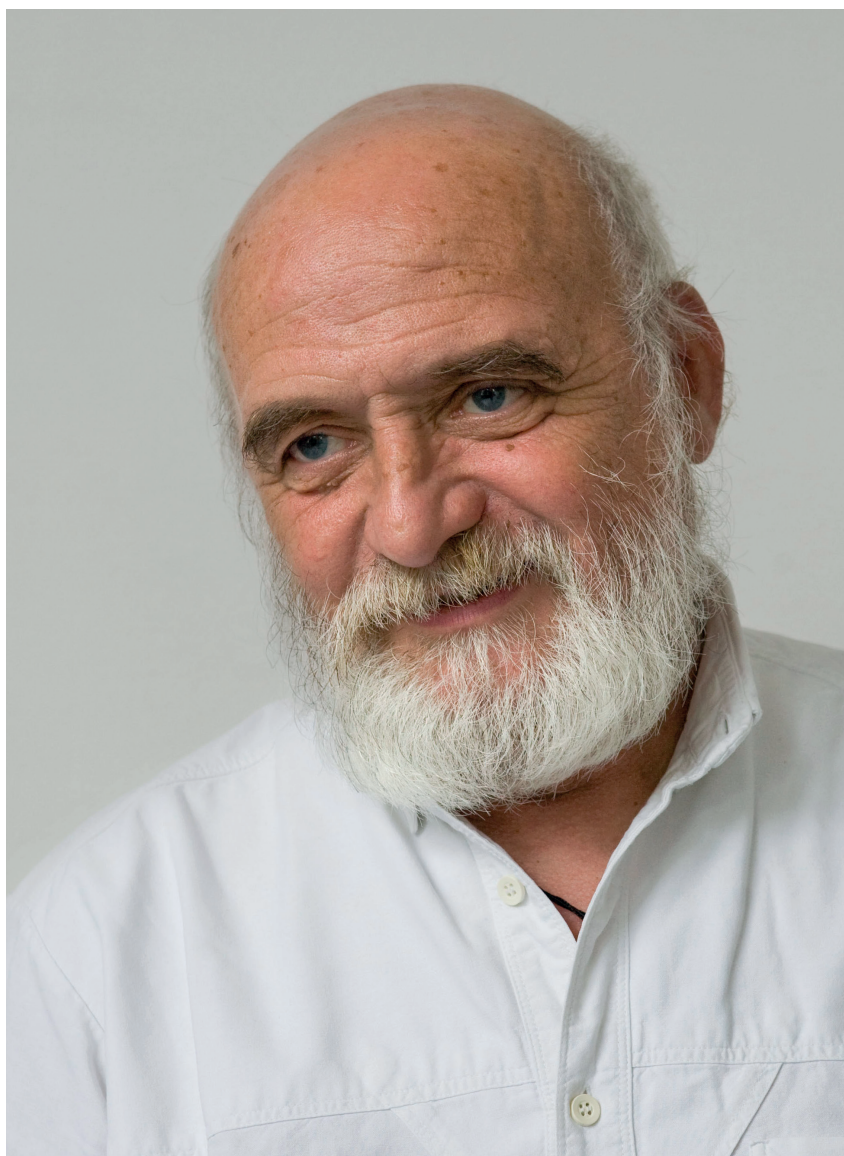

Requiem
za doc. PhDr. Jiřího Kotalíka, CSc.

ve Svatováclavské kapli
katedrály
sv. Víta, Václava, Vojtěcha a Panny Marie
v Praze

16. července 2020 v 18 hodin

Mši sv. Requiem celebruje

J. Em. Dominik kard. Duka OP

Hudba

Josef Kšica – varhanní pozitiv

Jakub Hrubý – kantor

18:00 Introit

Requiem aeternam – gregoriánský chorál

Kněz Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

Lid Amen.

K Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství Svatého Ducha ať je s vámi se všemi.

L *Is tebou.*

K Dříve než uslyšíme Boží slovo a budeme slavit eucharistii, litujme svých hříchů.

L *Vyznávám se všemohoucímu Bohu a vám všem, že často hřeším myšlením, slovy i skutky a nekonám, co mám konat: je to má vina, má velká vina. Proto prosím Matku Boží, Pannu Marii, všechny anděly a svaté i vás, bratři a sestry, abyste se za mě u Boha přimlouvali.*

K Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

L Amen.

Kyrie

Missa mundi

Ky-ri - e e-lé-ison. Christe e-lé-ison.

Ky - ri - e e - lé - i - son.

Ky-ri - e e - lé - i - son.

Čtení z knihy Job 19, 1.23 -27a

Job se ujal slova a řekl:

„Kéž by byla napsána má slova, kéž by byla vyryta do mědi,
železným rydlem do olova, navěky vytesána do kamene.

Ale já vím, že můj Obhájce žije a jako poslední vstane na zemi,
u sebe mě postaví po mém probuzení a ve svém těle spatřím Boha.
Já sám ho spatřím.“

Lektor Slyšeli jsme slovo Boží.

Lid Bohu díky.

Žalm 27 (26)

Odp.: Hospodin je mé světlo a má spása

Hospodin je mé světlo a má spása, koho bych se bál?
Hospodin je zástita mého života, před kým bych se třásl?

Odp.: Hospodin je mé světlo a má spása

Jedno od Hospodina žádám a po tom toužím:

Abych směl přebývat v Hospodinově domě po všechny dny svého života,
abych požíval Hospodinovy něhy
a patřil na jeho chrám.

Odp.: Hospodin je mé světlo a má spása

Slyš Hospodine, můj hlas jak volám,

Smiluj se nade mnou, vyslyš mě!

Hospodine, hledám tvou tvář,

Neskrývej svou tvář přede mnou.

Odp.: Hospodin je mé světlo a má spása

Věřím, že uvidím blaho od Hospodina

V zemi živých!

Důvěřuj v Hospodina, buď silný,

Ať se vzmuží tvé srdce, doufej v Hospodina!

Odp.: Hospodin je mé světlo a má spása

Alleluja: Já jsem vzkříšení a život, praví Pán, kdo věří ve mne,
neumře na věky. Alleluja

Evangelium Lk 23,44 -46.50 52 -53

K Pán s vámi.

L *Is tebou.*

K Slova svatého evangelia podle Lukáše

L *Sláva tobě, Pane.*

Bylo asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce. Chrátová opona se v půli roztrhla.

Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha!“ A po těch slovech vydechl naposled.

Jeden člen velerady, jménem Josef, ušlechtilý a spravedlivý člověk, zašel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pak ho sňal, zavinul do lněného plátna a položil do hrobky vytesané ve skále, kde nebyl ještě nikdo pochován.

K Slyšeli jsme slovo Boží

L *Bohu díky.*

Alleluja Já jsem vzkříšení a život, praví Pán, kdo věří ve mne,
neumře na věky. Alleluja

Homilie

Přímluvy

K Náš život je velké tajemství. Bůh má všechno ve své lásce a moci. Jeho dobrotivému pohledu neuniká ani tato chvíle setkání se smrtí našeho bratra ~~Rudolfa~~. S důvěrou tedy volejme:

Lektor: Prosíme, Pane, nauč nás počítat naše dny, abychom dospěli moudrosti srdce.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme za zemřelého Jiřího Tomáše Kotalíka, odpusť mu všechny jeho viny a odměň všechny jeho dobré skutky.

Odp. *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme, abychom žili pravdivě a autenticky.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme, aby nás chyby druhých vedly ke zpytování našeho vlastního svědomí.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme, abychom nezapomínali na svou rodinu a na své nejbližší.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme, abychom celým svým srdcem hledali pravdu a měli odvahu podle poznané pravdy měnit své životy.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme o sílu k usmíření, abychom dokázali odpustit všechny nepochopení.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme, odpusť nám naše špatné skutky, dej nám opravdovou lůstost a dej nám dar opravdového polepšení.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Lektor: Prosíme tě Pane, abychom dobře žili, dobře zemřeli a setkali se s tebou, milosrdným Otcem.

Odp.: *Prosíme tě, vyslyš nás*

Obětování

Píseň: Matičko Kristova

2. Chybily, hřešily, zbloudily z cesty, / v lítosti volají po rajském štěstí. / Zhřešily v slabosti, chybyly v zlobě, / v lásce však volají, Matičko, k tobě.
3. Slyš, mocná Královno, prosebné zpěvy, / jimiž tě vzývají synové Evy! / Za ně se přimlouvej u svého Syna, / ať jeho krví je smyta z nich vina.
4. Matičko, skloň se k nim vlídnou svou tváří, / nebeský mír ať jim navěky září. / Přiveď je z očiště k novému žití, / ať světlo věčné jim v nebesích svítí.

K (díkůvzdání kněze)

L *Požehnaný jsi, Bože, navěky.*

K Modlete se, bratři a sestry, aby se má i vaše oběť zalíbila Bohu, Otci všemohoucímu.

L *Ať ji přijme ke své slávě a spáse světa.*

K Pán S vámi.

L *Is tebou.*

K Vzhůru srdce.

L *Máme je u Pána.*

K Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

L *Je to důstojné a spravedlivé.*

Svatý

Sva-tý, Sva-tý, Sva-tý Pán, Bůh zá-stu-pů.

Ne-be i ze-mě jsou pl-ny tvé slá-vy. Ho-sa-na

na vý-sos-tech. Po-žeh-na-ný, jenž při-chá-zí

ve jmé-nu Pá-ně. Ho-sa-na na vý-sos-tech.

Po proměňování

K Tajemství víry:

L *Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.*

AMEN Chorální

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Amen.

K Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože, ...našeho spasitele Ježíše Krista.

L *Neboť tvé je království i moc a sláva navěky.*

K Pane Ježíši Kriste... na věky věků

L *Amen.*

K Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

L *Is tebou.*

Beránku Boží

K Hle, Beránek Boží, který na sebe vzal hříchy světa. Blahoslavení, kdo jsou pozváni k večeři Beránkově.

L *Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel, ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.*

Svaté přijímání

Píseň: Klaním se ti vroucně

1. Kla-ním se ti vrouc-ně, skry-tý Bo-že
náš, jenž tu ve svá-tos-ti se-be u-krý-
váš. To-bě srd-cem svým se zce-la pod dá-
vám, před te-bou svou sla-bost,
Bo-že, vy-zná-vám. A - men.

2. Zrakem, hmatem, chutí, tebe nevnímám, / a jen sluchem svým tě jistě poznávám. / Věřím vše, co hlásal světu Kristus Pán, / v něm je základ pravdy lidstvu všemu dán.
3. Na kříži jsi tajil jenom božství své, / zde je také skryto člověčenství tvé. / V obojí však věřím celým srdcem svým, / o milost tě prosím s lotrem kajícím.
4. Rány tvé jak Tomáš vidět nežádám, / že jsi Pán a Bůh můj vroucně vyznávám. / Rač mé chabé víře větší sílu dát, / více v tebe doufat, víc tě milovat.
5. Plode smrti Páně, chlebe života, / v němž se lidem dává Boží dobrota, / dej mé duši stále jenom z tebe žít, / v tobě Boží lásku rozjímat a ctít.
6. Dobrý Pelikáne, Jezu, Pane můj, / krví svou nás hříšné z hříchů očišťuj, / vždyť jediná krůpěj její stačila, / aby všeho světa viny obmyla.
7. Rač, ó Jezu Kriste, jenž jsi nám zde skryt, / srdci toužícímu touhu vyplnit, / abych, jak zde hledím s vírou na oltář, / v nebesích tě jednou spátril tváří v tvář. / Amen.

Modlitba po sv. přijímání

Biblická píseň „Při řekách babylonských“, Antonín Dvořák

pro bas a varhany

Závěrečné požehnání

Svatováclavský chorál

Sva - tý Vá - cla - ve, vé - vo - do čes - ké ze - mě. Kní - že náš,
pros za nás Bo - ha, Sva - té - ho Du - cha, Kri - ste, e - lei - son.
Ty jsi dě - dic čes - ké ze - mě, roz - po - meň se na své plé - mě,
ne - dej za - hy - nou - ti nám ni bu - dou - cím, sva - tý Vá - cla - ve,
Kri - ste, e - lei - son. Po - mo - ci my tvé žá - dá - me, smi - luj se nad ná - mi.
u - těš smu - tné, za - žeň vše zlé, sva - tý Vá - cla - ve,
Kri - ste, e - lei - son. Ne - bes - ké je dvor - stvo krás - né,
bla - ze to - mu, kdo tam doj - de, v ži - vot věč - ný, o - heň jas - ný
Sva - té - ho Du - cha. Kri - ste e - lei - son. Ma - ri - a Ma - tko žá - dou - cí,
tys krá - lov - na vše - mo - hou - cí, pro - siž za nás, za křes - ťa - ny,

své - ho Sy - na, Hos - po - di - na, Kri - ste, e - lei - son.

An - dě - lé sva - tí ne - be - ští, rač - te nás k so - bě při - vés - ti

tam, kde chvá - la ne - přes - tá - vá věč - né - ho Bo - ha.

Kri - ste, e - lei - son. Vši - chni sva - tí, za nás pros - te,

za - hy - nou - ti nám ne - dej - te, sva - tý Ví - te, sva - tý Nor - ber - te,

sva - tý Zik - mun - de, sva - tý Pro - ko - pe, sva - tý Voj - tě - še,

sva - tý Je - ne Ne - po - muc - ký, sva - tá Lud - mi - lo, sva - tá A - než - ko,

sva - tá Zdi - sla - vo, sva - tý Vá - cla - ve, Kri - ste, e - lei - son.

Bo - hu Ot - ci chvá - lu vzdej - me. Sva - tým kří - žem se žeh - nej - me:

Ve jmé - nu Ot - ce i Sy - na je - ho i Du - cha Sva - té - ho.

Kri - ste, e - lei - son.

Salve Regina

Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo et spes nostra, salve. Ad te clamamus exsules filii Hevae. Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrimarum valle. Eia ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exsilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

Z promluv ve Velké obřadní síni Strašnického Krematoria při loučení dne 14. července 2020

... loučíme se s osobností nemalého významu,

loučíme se s doc. PhDr. Jiřím Tomášem Kotalíkem CSc.

Rozsah jeho osobnosti je nedocenitelný především z pohledu skvělého historika umění, vysokoškolského pedagoga a vzdělaného člověka celospolečenského významu.

Jiří Kotalík se jako čínorodý muž významně podílel na utváření novodobého charakteru pražské Akademie výtvarných umění, kde v roce 1989 byl povolán na místo prorektora pro zahraniční věci. Tuto akademickou funkci s přestávkami vykonával 13 let. Zároveň se stává v průběhu svého působení na AVU ve třech obdobích rektorem.

Jeho usilovná činnost spočívala však nejen ve správě této instituce, ale svou odbornou kvalifikací naplňoval poslání, odborníka hluboce oddaného kulturnímu dědictví.

Byl nepochybně zakotven do vzdělávacího systému, jehož významným prvkem bylo prosazování racionální autority, spočívající v rovnosti autority a subjektu.

Jiří Kotalík nepochybně patřil k těm pedagogům, kteří předávali své znalosti v rámci služby budoucnosti a věděl, že musí být nejen slušný a poctivý, ale také odpovědný a pokorný. Byl pedagogem,

který uměl slyšet, rozeznávat a odlišovat, být trpělivý a smířlivý k odlišnostem.

Jiří Kotalík napomohl proměně této umělecké školy, která se tradičně lišila od ostatních vysokoškolských vzdělávacích institucí a spoluvytvářel ducha této školy společně se skvělými osobnostmi, patřícími dodnes k výrazným a nezanedbatelným uměleckým autoritám, uznávaných i v zahraničí.

Komplexní vzdělání a široké znalosti umožňovaly Jiřímu Kotalíkovi nejen rozšiřovat svůj potencionál, ale rovněž jej aktivně předávat nejen svým posluchačům a kolegům, ale také spolkům nebo institucím i orgánům státní správy.

Schopnost vnímat společenské souvislosti z pohledu historika umění byla nesena především jeho milou povahou, schopností řešit spory a hledat východiska. Etické principy, kterými se řídil, převyšovaly zaběhlé společenské klišé.

Nikdy se nestal dobyvatelem renty, nezúčastnil se podvodných spekulací z chamtivosti, kterých jsme dnes tak častými svědky.

Jeho smysl pro řád a názorovou pevnost se opíral o mravní čistotu a čestnost. Snažil se o racionální jednání, která nevedla ke stagnaci, ale naopak k rozvoji této vzdělávací instituce.

Neubráníl ji však od tendencí současného progresivismu, přetaveného do opevněné komunity klubového charakteru, který tak násilně proniká do mediálního a akademického prostoru. Očividně tak znemožňuje vidět realitu současné i budoucí společnosti. Jiří Kotalík byl vždy věrný vizi svobodné tvořivosti a vynalézavosti tvůrčího prostoru.

Osobnost Jiřího Kotalíka se utvářela v rodině významného historika umění se značnými kontakty s předními znalci umění nejen doma, ale i v evropském a světovém kontextu. Jeho maminka mu vložila do životního osudu pouto lásky a kulturní povědomí moravské domoviny. Tam se formovala úcta k morav-

ským tradicím i jeho schopnosti „otírat duši o duši“. Pěstoval svůj niterný souhlas s rody Kotalíků a Graubnerů.

Miloval své rodiče, kterých si vážil a splnil beze zbytku jejich představy o důležitosti vzdělání, hledání pravdy a smyslu krásy, která nás obklopuje a spoluvytváří naše bytí.

Jiří Kotalík naplnil svým životem a prací ono Nietzscheho pojetí „radosti z osudu“, a naplnil jej beze zbytku. Odvahu čerpal v překrásné zahradě antického vědění, kde nachází poselství, že „člověk má být člověku posvátný“.

Uměno-milovný a činorodý život Jiřího Kotalíka byl doplňován bohatými sportovními aktivitami. Pozoruhodný byl jeho projev múzičnosti, který bylo lze spatřovat v jeho nenapodobitelném a nezapomenutelném smíchu, vyjadřujícím plně jeho svobodného ducha. Prostě řečeno byl to milenec života.

Jiří Kotalík věděl, že mravnost je vztah a vztah je paměť v čase. Právě péče o vztah v čase, tedy péče věnovaná paměti je skutečná a pravá odpovědnost. Identifikovat se s pamětí, identifikovat se s odpovědností jsou přece zásadní etické a mravní postuláty. V životě Jiřího Kotalíka se staly bytostnou součástí jeho životního kréda.

Jiří Kotalík odkryl tu zvláštní pravdu, že totiž bohatství bytí je obsaženo v tom, co jest. A tak stejně jako on věřím, že jdeme-li vstříc zániku, není to důvodem, abychom nedělali vše pro oddálení tohoto zániku, a abychom nedělali vše pro kvalitu našich vztahů a našeho žití až do poslední chvíle našich životů.

Drahý Jiří, loučíme se s tebou a v ústřety tvé již nepozemské cesty si dovoluji jménem svým a tvých přátel, přítel posvátný klid tvé duši. Ať tě provází láska a modlitba milosrdenství.

prof. Petr Siegl, akad. soch. rest.

kancleř AVU 1997-2014, vedoucí pedagog restaurátorského sochařského oboru 1990-2017

... rád bych při této příležitosti, kdy se loučíme se zesnulým panem docentem Jiřím Kotalíkem, Vaším manželem, otcem, dědečkem, kolegou a přítelem, vyjádřil upřímnou soustrast, ale i poděkování jemu, ale i vám, nejbližším a blízkým jako i přátelům, že jste byli pro něho oporou, ale především že jste spolu s ním vytvářeli společenství, které obohatilo každého z nás a bylo také obohacením naší kulturní veřejnosti.

Ne vždy můžeme zesnulému poděkovat pravdivě a upřímně nejenom za jeho práci, ale také za chvíle, které jsme s ním strávili při práci nebo v přátelském rozhovoru. S obdivem bych rád vyjádřil své poděkování za to, že jsem měl možnost se s ním v životě setkat, ale také bych zde rád poděkoval za jeho spolupráci a pomoc za téměř dvacet let mé služby, kdy mohl svou radou a hlubokým porozuměním pomáhat a spolupracovat při obohacení naší výtvarné duchovní kultury ať už to bylo v královehradecké diecézi nebo zde v Praze. Především v posledním období v katedrále sv. Víta.

Byl mužem nejenom velkých odborných znalostí, ale také člověkem, který znal jak historii výtvarného umění a architektury, ale brilantně se orientoval i v osobních společenských a politických souvislostech napříč kulturním, politickým a často i církevním spektrem.

Vážím si jeho přátelství, porozumění a pochopení i v těžkých okamžicích rozhodování, kdy bylo nutné nejenom hodnotit uměleckou kvalitu, ale i spravedlnost a společenskou vyváženost. Naše setkávání začalo na svatovojtěšské Libici při přípravách slavníkovského hradíště v milénijním roce 2000, a tak zůstává v mých vzpomínkách ve společném díle s rodinou Adamcových, s Vojtěchem starším i Vojtěchem synem, s paní Marií a také s profesorem Vladimírem Preclíkem a dalšími.

Jsem mu nesmírně vděčný za jeho vklad a odborné vedení ve spolupráci s panem prof. Petrem Sieglem při dokončení tvorby sousoší sv. Vojtěcha, Radima a Radly pro katedrálu sv. Víta.

Naše poslední letošní setkání bylo s manželi Kotalíkovými, Jiřím a jeho paní Janou během lázeňského pobytu ve Františkových Lá-
z-

ních ve dnech, kdy se rozběhla epidemie koronaviru. Nevzpomínám na okolnosti zdravotnických opatření, ale především na rozhovory, na přátelský úsměv a jeho moudrá slova.

Poslední inspirace, s kterou jsem pana docenta žádal o realizaci, byla o publikaci, která by přiblížila naši katedrálu především dnešní generaci. Bohužel, zůstává nenaplněna, ale i tak děkuji!

Při této příležitosti podávám svou modlitbu a přímlovu k Všemohoucímu, aby laskavě přijal do své náruče jednoho z těch, kteří vidí harmonii i krásu Božího stvoření a nikdy neztrácejí radostný a pozitivní pohled na svět a jeho obyvatele a bez hořkosti dokáží být opravdovými rádci a společníky.

Ať modlitby, které patří do pokladnice nás všech, naší kultury a civilizace jej doprovázejí, ale i nás ve chvíli tohoto bolestného loučení.

*J. Em. Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup metropolita pražský a primas český*

KOTY

Ahoj Koty, Kóto, Jirko, Jiříku
Architektonický bratříku
Více než čtyřicet let jsme pluli
V jedné loďce
Já plavčík, ty kapitán průvodce
Byli jsme tví první žáci
Co se k tobě věčně vrací
A přednášky, ty končily po půlnoci
A Marx, Engels, Beatles pomoci
Když v santiniovské piruetě
V normalizačním světě

Jsi ze svého kufříku, jak děda mráz
Zasněžil diáky v kovových rámečcích
Křižovatku před tunelem, k vnitru čelem
A oknem nás pozoroval snad i Obzina
Ty zpíval jsi písně na zavření
Jak sladký Kozina
Pak kostely jsme prolézali
Až k jejich úplnému závěru
Se vzrušeným výrazem
Pozdních, však vášnivých aktérů
I hádky jsme měli
Dizenhoferovská Hvězda slyšela
Našich půtek křik
Když rozkol nastal prudce
Po mači, v klidu podali jsme si ruce
Jak fotbaloví Sršáni
Byla v tom radost i pokání
Vždyť tys sám
Srdcem byl sršáň
Metal jsi barokní robinsonády
Naší kulhavé dřevní armády
Ty finesy, ty parády
A když omylem jsme turnaj vyhráli
Znělo rozladěné halali
A metály se sypaly
Nejstarší hráč, nejlepší brankář

Král Ječmínek

Přicházel jsi nahý s klasy místo fíkového listu

K sršnímu roji mužstvu a jeho prvnímu místu

Však smrti jsi neřekl

Děkuji miláčku, nechci miláčku

Cos vždy říkal všem obtěžujícím prodejcům

Na všech kontinentech

Tvá náhlá smrt je víc než pech

Je ztrátou nás všech

A tak sám v lodce sedím

Je prázdno na závěsu nebe

Bez vesel k horizontu hledím

Snad zahlédnu rytíře se zvednutým hledím

Z prudkého slunce, mrazivě zebe

Desítku již nikdo nechytne

Sám sobě kladu otázky nezbytné

Však žádný patos, tomu musím říci dost

Vždyť to všechno celkem vzato

Díky moc, vždy stálo to za to

David Vávra

architekt, herec a spisovatel

Sousoší sv. Vojtěcha, Radima a Radly v katedrále sv. Víta v Praze

